

172.221

172221

VÁNDOR LAJOS

224

OS

Országos Széchényi Könyvtár

FEJ VAGY ÍRÁS

NÉVTELEN JEGYZŐ
KIADÁSA

VÁNDOR LAJOS

FEJ VAGY ÍRÁS

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

NÉVTELEN JEGYZŐ KIADÁSA :: BUDAPEST 1933

VÁNDOR LÁLOS

FELVÁGY IRÁS

OSZK

Országos Magyar Könyvtár

172221

~~Codrus.~~

~~31.225~~

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA

I. Nyomt. Növekedénapló

1933 év. 320 sz.

VÁNDOR VAGYOK

— modern szerzetes

ki kétsoros zakóban vándorol.
Mindent csak egyformán szeretek;
a réteken házakról álmodom
s a városban örökzöld fenyőkről.
Évezredek vándora vagyok,
Rómában germán voltam
és német Flandriában.
Hordtam tógát és térdszalagrendet,
s ahol voltam,
mindig idegen voltam, —
és otthon is, — mindig csak idegen.
Vándor vagyok, — léha modern költő,
ódát két pengőért is írok,
s irodalmi füleket ne sértsen,
ez egyszerű halk ajánlatom:
négyoldalas novellát tízpengőért, —
sajátkezüleg házhoz szállítok.

Vándor vagyok, — modern szerzetes
ki kétsoros zakóban vándorol.
Kufár voltam Jézus-templomában
s könyvkiadó az Akadémián, —
mindig más és mindig idegen voltam,
mindig más, mint saját magam:
Rómában germán,
német Flandriában,
papíron írás,
írásban betű,
a réteken házakat tetőztem,
az aszfaltra szórtam a magot, —
és magamnak is idegen vagyok:
mert német harcos voltam Flandriában
s a háboruban fegyverszünet, —
mindig egészen más voltam magamnál,
zakóban vándorló szerzetes.

Rómában görög verseket szavaltam,
heteráknak csókoltam kezét, —
mindig más és mindig idegen voltam;
bárban nyárspolgár
s népkonyhán ficsúr.

Vándor vagyok, — modern szerzetes,
ki kétsoros zakóban vándorol,
ki meztelen szeretett volna járni,
s gondosan köt egy nyakkendőcsomót, —
mindig más és mindig idegen,
mindig más, mint saját magam:
Rómában germán s német Flandriában,
papíron írás, írásban betű, —
a réteken házakat tetőztem
s az aszfaltra szórtam a magot
és magamnak is idegen vagyok.

Vándor vagyok, — modern szerzetes:
az örök más, magányos vándora.

OSZK

FELHŐLOVAGLÁS

A hangulatok felszarvazott Don Juanja vagyok
és ábrándjaimtól teherbe esett már fél Európa.

A felkelő Nap tegnap
in flagranti talált a Holddal
és zavarában az egész ég alja elvörösödött.

Én mitsem törődtem az egésszel
és kétszázlépéssel arébb,
megszólitottam egy fiatal báránfelhőt.

Még lány volt,
és én sietve ajánlatot tettem neki, —
nehogy más megelőzzön.

Ekkor hirtelen elborult az arca,
kövér könnyecsek hullottak a szeméből
és, amikor egy családi vihar után,
félóra múlva kiderült az ég,
én átázott szívemet kiterittem
az Eiffel-torony tetejére, hogy megszáradjon
és arra gondoltam,
hogy egyszer minden uccalány báránfelhő volt.

Ez a gondolat teljesen megnyugtatót,
és elhatároztam,
hogy többé nem fogok szaladgálni égi Hölgyek után,
mert éppen elég jó nő van a földön.

MI, AZ ÁBECÉ HUSZONÖT BETŰJE . . .

Mi, abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

az ábécé huszonöt betűje, —

szomorúan vonjuk le a következtetéseket arról,

ami Európában történik

és hajlandók vagyunk kimondani, ha kell

az általános betűsztrájkot,

még a kínai ábécé negyvenezer betűjére is, —

ha az európai államok

nem változtatják meg

a követségeiknek adott titkos külpolitikai prospektusaikat.

Mi, akik egyformán szolgáljuk az Angol világbirodalmat

és a Magyar Királyságot,

a harmadik Francia Köztársaságot és az Orosz Szovjetet,

vádoljuk a világ lelkismeretének sajtófőnökét azzal,

hogy egymásután

a legsúlyosabb sajtóhibákat követi el.

Mi, akik germán vagy latin alakban,

Nyugat minden hadüzenetében és békekötésében jelen voltunk,

vádoljuk a történelemírókat,

akik meghamisítva az emberiség történelmét, —

véres nemzeti történelmet akarnak írni.

Mi, akik voltunk Courths-Mahler regény és Zarathustra,

Shakespeare vígjáték és Racine tragédia,

tiltakozunk az új hadüzenetek ellen,

amelyeknek a tervezete már minden állam

hadügyminisztériumában fellelhető.

Mi, az ábécé huszonöt betűje,

akik az ólombányászok és betűöntők jóvoltából

a svéd óvodásgyerekek énekkönyveiben vagyunk

és az olasz anatómia könyvekben,

akik a Bibliában vagyunk

és a hadirokkantak igazolványaiban, —

tiltakozunk minden siffrirozott távirat

és minden politikai becstelenség ellen,

amelyről mi tudunk, de mások nem tudnak,

mert:

nem akarunk a veszteséglistákon újra mint nevek szerepelni,

amelyet az özvegyek és az árvák

könnyes szemekkel olvasnak el.

Mi, az ábécé huszonöt betűje,

az A-tól az Ó-n keresztül a Z-ig

követeljük a világbékét és követeljük a jogegyenlőséget,

és hajlandók vagyunk, lemondva autonómiánkról,

csupán nyolc betűvé összezsugorodni, —

hogy a pornográf és detektívregények helyett,

beleégessük az emberek szemébe ezt a szót, hogy:

Szeretet.

KULCSVERS

Mielőtt szerelmes verset írsz fiatalember,
végez fiziológiai kutatásokat
tengeri malacokkal
az Élettani Intézetben, —
mert a szerelem egy titokzatos szoba,
amelynek kulcsa: a nő!

Nem nyilik az ajtó,
és nem nyilik a gyönyörök háza,
ha a nő, — nem akarja.

Minden hát érte!
hár a házmester egy pengő ötvenért,
ál-kulccsal bárkinek kinyitja.

De csak ál-kulcs ez, —
az igazi kulcsért,
szenvedni kell,
mert szenved Ő is, mikor, mint kulcs
megfordul a zárban
és a nyitott ajtón keresztül kiengeded:

a gyermekedet!

1914 volt és Amerika autót, gabonát és rágógumit szállított.
 1915 volt és Amerika konservhust, bakancsot és dollárt szállított.
 1916 volt és Amerika repülőgépet és kíváncsi turistákat szállított.
 1917 állóharc volt és Amerika katonákat szállított.
 1918 volt és Amerika aranyat, angolfontot, lirát, zlotyt, francot, márkát szállított Amerikába.

És közben New-Yorkban naponta új kötések voltak a tőzsdén és a pennsylvániai vasutak késés nélkül indultak a pályaudvarokról.

A Revuekben képeket is lehetett látni a háborúról,
 és Oroszországban megfagytak a katonák,
 és Németországban meghaltak,
 és Franciaországban megsebesültek:

...és Amerika szállított tovább!
 Ócskavasat, ápolónőket, fronthangulatot,
 villanykörtét és kilincseket,
 kötszert, vászon-nadrágot és
 emberbaráti szeretetet,
 filmet, fehérkenyeret
 és termofort,
 zseblámpa-elemet, szagtalan-gázt
 és vöröskeresztes csomagokat.

És azután, amikor vége lett ennek az egész buta komédiának,
 és amikor már nagynehezen elpusztult vagy tízmillió ember, —
 akkor összecsomagolta az utolsó fejpárnákat is,
 amelyeket kihúzott Európa feje alól,
 fellobogóztatta New-Yorkot, hazament:
 és megnyerte a világháborút.

FILOZÓFIAI MÉLYSÉGŰ KÖLTEMÉNY

„Adjatok egy szilárd pontot a világűrben“
és én felépítem az első,
hideg-melegvízzel ellátott ötszáz szobás légvárat,
amelyben napi huszdollárért,
a legszegényebb ember is kap
egy kényelmes, puha és meleg
barátságos kézszorítást.
Mert én nem akarom megvalósítani a Pán-Európai eszméket,
hanem az a rögeszmém, —
hogy ha már utópia, akkor legalább ehető legyen.
Igen, — mert, minden bridge-problémánál fontosabb az,
hogy emberek vannak a földön,
akik nem azért nem esznek mindennap húst,
mert az orvos diétát rendelt nekik,
hanem azért, —
mert sajnos a Mészáros és Hentesiparban
rövidlejárátú kölcsönökre vannak berendezkedve
és így két deka szalonnabőrt sem adnak arra a mondásra:
...hogy az Isten fizesse meg...

Sajnos, a világválságban az Isten-Részvények
mélypontra zuhantak,
és az emberek,
készpénzért adják már el egymásnak még a levegőt is,
arról nem is beszélve, —
hogy készpénzért hajlandók egymástól elvonni azt.
Ide jutatták tehát a prédikációk
és a családi alapon játszott
culbertson-féle kontrakt bridge.
Az egész világ, mint egy megőrült meztelen ringyó
aprópénzre várja föl magát,
hogy aztán divatos hóbertokkal és mérgekkel
elkábítva az öntudatát, —
ne hallja
az éhezők szörnyű, nyomorult csapatainak
egyhanguan koppanó szívdobbanását,
amely ütemesen elnyújtva égeti
tikkadt velőjükbe:

az új gyilkosságok
és az új háborúk
diadalmas, mindent elborító nagy gyűlöletét!

AZ ÉREM

Tudja Ön, hogy mit jelent az,
ha valakinek lúdtalpa van betét nélkül
és házaló ügynök a város körengetegeiben?
De tudja Ön azt is,
hogy ugyanez a ludtalp háboru idején
az életet jelenti?

Az éremnek amint látjuk tehát:
két oldala van! — az egyik innen,
a másik túl, —
és az ember egyszerre csak egyet láthat.
Ne higgye hát, hogy azért,
mert Ön az Állami Pénzverdében hivatalnok
és nem sikkaszt, — már becsületes ember,
mert, ha Ön volt a köruti rablógyilkosság tettese,
még nem biztos, hogy tettét nem a végső kétségbeesésében követte el.
Igaza van tehát,
amikor a bíróság előtt védekezik,
és igaza van az ügyésznek, aki vádolja,
az ügyvédnek, aki védi,
s a bírónak is, aki a halálos ítéletet hozza.
Mert emberek vagyunk valamennyien,
akik mindig csak az érem egyik oldalát látjuk
s ha akadnak is közöttünk egyesek,
akik magasabb szemléletre tesznek szert, —
azok az érem élén állanak,
és így nem látják az egyik oldalt sem.

JAZZHIMNUSZ

...hogy zsong a tangó,
ring a ritmus
és kattog a banjó.
...hogy tódul a vér
bódulnak a testek
és nyávgog a puzon.
Kék-vörös lámpáktól
vérbe nyilaló
tompá homályban,
nyilik a testek:
náasztalan forró
egyesülése!
Oh, Jazz...! lelkünknek
féligteljesült
vad rohanása
a gond mélyéből:
a bódító vágyak
távol mezejére;
Oh, Jazz... imádlak,
mert akarással
fűtöd a vérem!
Saxofon, puzon,
kürt, hegedű
és rikoltó piszton,
fából-acélból
összekovácsolt
nyugtalan lelkek!

Nem fogja megérteni
senki ezt, majd
századok múlva,
hogy egy kopogó
kis dob, primitív
zaja, mért
bóditott engem?
Én vallom a hitet
melletted, — furcsa
ütemben rengő
vad muzsikám,
mert a vér
igy lüktet erembe
s hozzád hasonlóan
igy muzsikál.
Vallom a hitet
melletted, hangszerbe
gyült remegése
az emberi testnek!
Rikolt ereimben
a vágy zokogása,
buja nagy ritmussal
teljeset várva:

Az Élet után.

10,000.001-IK SZERELMES VERS PRÓZÁBAN

Körülbelül 10,000.000 szerelmes verset írtak eddig a költők!

A kedves szemét hasonlították zafirhoz, tengerhez, hajnalhoz, sőt egy futurista költő azt mondta: „olyanok a szemeid, mint az eperfa árnya“ (hogy miért nem felelt meg erre a célra egy diófa-árnyék, azt nem tudom, de félek az életem egyik főproblémája marad.)

Minthogy versem címe alapján én is kénytelen vagyok nyilatkozni a szemeidről, — zavaromban csak annyit tudok mondani: Egész rendes szeme van, éppen olyan, mint egy női szem.

Remélem, hogy bár ez a hasonlatom tulságosan merész és érthetetlen, nem fognak kinevezni kubista költőnek.

A szád nem hasonlít sem rubinhoz, se szőlőhöz, se biborhoz és zárójelben nagyon illetlenül megjegyzem, hogy ezzel a szájjal olykor fiatal hagymát is szoktál enni, — természetesen csak akkor, ha szezonja van, mert különben megeszed te az öreget is.

A nyakad valamivel vastagabb, mint a hattyué, de előnyödre legyen mondva, ugyanannyival rövidebb is.

A kebledről sajnos nem tudok semmit se írni, — személyesen még nem volt hozzá szerencsém, csak így ruhán keresztül; de nem hinném, hogy akár márványból, akár bronzból lenne vagy érett almához hasonlítana, mert tudom, hogy te sokkal praktikusabb nő vagy, semmint, hogy ezzel már régen el ne dicsekedtél volna.

A derekad, — én szégyenlem megmondani — tízezerszer szélesebb a darázsénál, bár te svédturnázol, ő pedig nem.

A lábad karcsú, mint az őzé, mondom az ismeretlen dalköltővel, csak-hogy férfi száma van.

A kezetről be kell vallanom, nem tudok semmi eredetit mondani, mert ugyanezt a kezet hordja még kétmilliárd ember, azzal a különbséggel, hogy nem mindegyik szarvasbőrben, de gyakran világosabb árnyalatokban.

A válladat utoljára hagytam, mert egészen szenzációs és modern: szögletes.

Te, — hogy milyen furcsa lehetett azelőtt egy nő gömbölyű vállakkal. Alakodat azt hiszem sikerült vázolni, bár érzem, hogy elragadt a fantáziám heve és olykor tulságosan irreális voltam. Most tovább megyek. A lelked olyan, mint egy fehér lepedő, — az ember nem is hinné, hogy milyen piszkos volt nagymosás előtt, — pedig te tiszta vagy és gyakran mosakodol. Jó vagy és adsz a koldusoknak, mert tudod, hogy a férfiak szeretik azt a nőt, aki mindenét odaadja.

Nem vagy könnyelmű és spórolsz a magadéból, — hogy az enyémből is, azt nem mondhatnám, bár a világválságra való tekintettel, nem igen tudnál belőle költeni.

Szereted a gyerekeket. A multkor is azzal jöttél, amikor egyszer a Mancival láttál sétálni: Te, — nem is tudod, hogy a Mancinak milyen édes kis fia van. Bár nekem úgy tetszik, hogy ez célzás volt Manci hajdon voltára.

...S mégis, én mindig csak téged vártalak. Téged vártalak és könny-belábadt szemekkel kerestelek. Szerettem volna felesékolni lábnymaidat, de fájdalom, az aszfalton nem látszanak a lábnymok. Szinte éreztem illatodat, mely bódítóbb a mezei virágénál, magam előtt láttam hajad fényes puhaságát, ajkadat, amelyen lázas nyugtalansággal vöröslik a vágy, arcod selymes, rózsaszín hamvasságát és a plakátot.

ELIDA: puder, parfüm, ruzs és shampoon.

OSZK

Országos Színházi Együttműködés

TIZPARANCSOLAT

Ne azért ne járj nyílt kipuffogóval a városban,
amelynek a lakói hatvan százalékban tüdőbetegek,
mert ezt egy belügyminiszteri rendelet előírja, —
mert azzal,

hogy nem lopsz, ölsz és paráználkodol
és nem utasítod el házad szegényeit,
még nem leszel becsesebb az emberek között,
hiszen évezredek hallucinációk hatása alatt cselekszel.
De ha majd a tiszta lélek,
aki felülemelkedik benned a titkos adócsalásokon,
parancsolja neked a megálljt,
az országúton magányosan kóborló kis csirke előtt, —
akkor megérkeztél Urad Istenedhez,
és imádhatsz magadban:

az Embert.

Addig hiába emelsz hatalmas kőépületeket,
amelyben zajos fennszóval dicséred az Istent
a haszonért,
amelyet számodra embertársaid zsebéből kivett
és hiába égeted nagy viaszgyertyáidat,
szörnyülködő arccal atheistának nevezve
azt,
aki befelé imádkozik.

Mert nem az a nagyság,
amit a szabálytól való félelemben teszel
és nem igaz az,
hogy az Isten megbocsájt a megtérő bűnösöknek,
mert ha te meg is bocsájtod magadnak a bűneidet,
még nem biztos, hogy megbocsájtja az is, —
aki ellen elkövetted.

Ne csak arra vigyázz tehát,
hogy piros-e a stopp-lámpa vagy zöld, —
hanem gondolj arra is,
hogy mindnyájan meghalunk egyszer
és ne hidd azt,
ha majd leméretnek a jócselekedeteid,
súlyosabbak lesznek azáltal,
hogyha egy tizenöt mázsás luxuskocsival
százkilométeres tempóban végigázolsz
egy béna kolduson
és aztán misét mondatva lelkiüdvéért,
huszonötezer pengő kártérítést adsz
a mosolygó örökösöknek.

CSALÁDI JELLEGŰ

Apám, — aki a kezdősebességet adott
a perpetum mobiléhoz,

amely egy szép napon
majd ócskavassá válik bennem
és, aki tested atomjaiból
felépítetted

az én első molekulámat,
annak ellenére, hogy

semmi ilyen szándékom
nem volt, — bevallom, —
te tetted roppant kedves előttem!

Nem a gyermeki hála
bókol előtted egy avult írás
hatása alatt,

hanem az ész dicséri

az esztelenséget, —

amellyel létrehoztad

a magad örömét

és az én életemet.

Mert bátorság,

keresni a magunk örömét,

ha tilalmas, —

de, ha megengedett

rablása ez a gyümölcsnek,

magasztossá teszi az embert,

hisz gondolkozó fejjel

enged, a vágy parancsának.

Meghajlok előtted,

Te angolbajuszos

halott öregember,

aki gondtalanul

termékenyítetted meg

Anyámban a gondot

és hiszem, hogy új

nagy örömök árán, —

leszek még én is:

apa és ember!

GYERMEKGYILKOSSÁG

És én megáldom méhedet,
melyben fogantad,
karodat, mellyel ölelted
és meggyilkoltad őt.
És megáldom a bátorságodat,
amelyre a tradicionális
anyai szeretet nem kötelezett.

Mert a te imád tisztább volt
egy felvágatlan diszkötéses
imakönyvnél, —
amikor roncsolt testü gyermeked mellett
ültél a kórházi szobában,
és kérted azt, akiben sohasem hittél,
hogy venné talán a szenvedőt magához.

S mit Isten nem tett, elvégezted magad:
te voltál neki a kezdet és a vég, —
fejfájára szögezve a sorsod.

Oh, — hol van tőled ez a karitativ társadalom,
amely gyűjtéseket rendez a tüdőbetegek számára,
de hagyja, hogy az emberek azzá legyenek
és hol van tőled az orvosi tudomány,
amely fa fejjel és fa szívvvel csinál:
falábakat.

Hol vannak tőled Krisztus sebeinek százkötetes magyarázói
és hol van tőled
a negyedik fizetési osztályban levő árvaházi igazgató.

Hol van tőled ez a nyugati kultúra, mely most végeladáson
árusítja ki hatóságilag engedélyezett ócskaságait.

Hol van tőled mindez, — ez a staniolba csomagolt emberszeretet.
és a vezércikkben szokásos anyai szeretet
kiegért villanykörtektől sugárzó glóriája.

Hol van tőled mindez!
Az érzések tőzsdéjén maximumra emelkedő önzetlenséged,
újra hitelképessé tette előttem,
ezt a happy-endes európai civilizációt, —
és bár jelenleg egy fillérem sincs:

im, — express ajánlva küldöm feléd a lelkem!

GÉPIES IMA

Az ember ma már nem tiszteli,
a Világot Alkotó Isten
törvényesen bejegyzett szabadalmát
és lóerővel mérve az áhitatot,
tizsmillió Volt feszültséggel igyekszik széjjelrobbantani
Isten testének atomjait.

Uram, — miért hagyod ezt?
az ember lassanként gép lesz, —
és a gépek nem fognak tudni imádkozni Hozzád.

Nézd.

Ma már gépekkel keltik ki a kis csibéket,
s a gép egy napon majd meg fogja szülni az embert,
aki matematikai pontossággal kering a pályáján
és egy rövidzárlat lesz majd a halála.

Miért teremtettél hát?
hiszen eljön az idő,
amikor a csecsemők, anyatej helyett,
egy közös tartályból benzint fognak szívni,
mert a kémiailag előállított kisdedeknek,
már egyáltalában nem lesz szükségük,
ilyen érzelmes családi aktusokra.

Lehajtom a fejemet és magamban mormolom:

...el fog jönni a te országod,
de az ember akkor már gyökképlet lesz,
amelybe, ha behelyettesíted az örök sémádat,
lázadás nélkül fogja leélni életét, —
s miképen porból teremtetted egyszer,
azonképen pedig vasporrá lesz.

...és ment, ment, ment, ment, —

és nem tudott kiszakadni a körből.

Pedig érezte, hogy a kör megfojtja, mert onnan jön és oda tér vissza.

Ő pedig lendülni akart előre, —

egyre azt várta, hogy kipattanjon kör síkja és ő kivágódva a végtelenbe, rohanhasson a maga paraboláján.

Ő lendülni akart előre, —

mert érezte, hogy megfojtja a kör! Először lázadozni próbált, de lábaira szörnyű bilincseket raktak és ő belátta, hogy innen nincs menekülés. Belátta, hogy minden a kör s a körön kívül, — nincsen más, csak az akasztófa s a körön belül nincsen más csak a polgári halál.

Ő pedig fiatal volt és élni akart!

...és ment, ment, mert akkor legalább enni kapott, mert, ha megállt korbácsütések zúdultak hátára és rá-rá mordultak az utána jövők.

Nem dalolt, nem nevetett, csak ment, ment, ment, ment, — mert ekkor már tudta, hogy mindenkinek menni kell.

S amikor a cseresznyefák már huszadszor pattantak virágba és amikor már nagyon forrt a vére, egy éjszaka, amennyire láncai engedték, — eltávolodott a körtől és beleidőtlenedett a szeretésbe. És azután egyre többet és egyre mohóbban, — mert érezte, hogy ez az egyetlen szabadulás a körből.

Azután a fogairól lepattogzott a zománc s már nem is bánta, hogy körbe kell menni-e, — mert az már ki volt taposva és simán vezetett az út; és ment...ment...ment...ment...aztán véget ért a kör és ő beleveszett a semmibe...

A MAGVETŐ

A férfi megőszült.

A haja ugyan még feketén villogott,
de a vágyai már hófehérek voltak.

Nem érdemes tovább élni, —

sóhajtotta és elindult a nyugalom völgye felé.

A völgyben a halál aratott.

Nagyfejű kalászhok buktak le a csapásai alatt,

s amikor meglátta a férfit,

így szólt hozzá:

Mit cselekedtél?

A férfi megállt és mondta:

Én a Magvető voltam.

Testem gyümölcsét szórtam szét

az asszonyok között.

Izt adtam és termékenységet.

Ha volt asszony ki csókra szomjazott.

saját véreimből adtam neki inni;

ha volt lány, aki titokra vágyott,

saját testén mutattam meg a titkot.

Nem volt meddő virág

az én utam nyomában,

virágos volt az ág, mely testemből fakadt.

Én egykor a Magvető voltam,

de most már elhervadtak a vágyaim.

Lehajtotta a fejét és várt.

Rossz gazda voltál, — mondta a halál

televény földbe szórtad a magot,

de elfelejtettél boronálni.

Menj és boronálj!

A férfi visszament az útra,

és a halál tovább aratott:

az embermezőkön.

LÉNYEGÉBEN ÁTDOLGOZOTT KIADÁS

Szeresd felebarátodat, — mint az szeret tégedet,
mert gyűlölni valakit,
aki neked árt,
éppen olyan nagy erény:
mint szeretni valakit, aki neked nem használ.
Mert, nem az erkölcs a nagyság,
hanem a nagyság maga az erkölcs, — mert
próbáld meg Moszkvában éltetni
Mussolinit,
kancsukával fognak megtanítani arra,
hogy a nagyság megteremti a maga erkölceit.
Éppen ezért, —
aki téged megdob kövel,
azt ne dobd vissza kenyérrel,
mert a kenyér ára,
már negyvennégy fillér kilogrammonként,
örülj tehát, ha a munkanélküliségben
magadnak megvan
a mindennapi.
Mert téved az a közmondás,
amelyik azt mondja:
hogy „a kutya ugat, a karaván halad,” —
mert egyszer minden kutya bereked
és ilyenkor,
a karaván tagjai kezdenek el ugatni.
Azért tehát, ne tékozz el
zálogcéduláidat,
hanem gyűjtsd egész halálod órájáig,
és ne felejtkezz el az Igéről:
Ne paráználkoddj,
a mai nehéz gazdasági helyzetben,
hanem adj hálát,
hogy el tudod tartani:
a saját, törvényes
gyermekeidet.

100 KILOMÉTEREN FELÜLI SEBESSÉG

Nyomd be a kuplungot nagy soffőröm Huszadik század,
ne törődj azzal, hogy leselekedik ránk, a rohanás réme:
a szellemi gumidefekt.

Olyan korban élünk,

amelyben a fák a repülőgéptől ugyesem nőnek az égig,
vedd ki az utolsó sebességet és rohanjunk tovább.

Lesz, — ami lesz!

Kit érdekel az,

hogy betonból lehet-e új renaissance,

és, hogy géppel lehet-e előállítani,

anyai szeretetet.

Ne kérdezz semmit. Az Üzlet, — Üzlet!

Vezérigazgatón alul, a hátsó lépcsőt tessék használni.

Mit is törődnél mással,

hisz nem tudsz olyan nagyot rugni rajta,

hogy meg ne rugnád

saját magadat.

Hadd ordítsa mindegyik rekedtre magát,

egy Bosch kürt úgylis túlűvölt valamennyin.

Ne kérdezz semmit.

Amerikában pályázatot hirdettek

egy tizenhatéven felüli lányra, aki még szüz

és a pályázatot jelentkezők hijján,

egy bostoni fiatalember nyerte meg.

Ennyi az egész!

hogy áll, vagy bukik a kultúra, — nem fontos:

ma készpénzért kaphatsz

rágógumit, uccalányt és udvariasságot,

részletre

urilányt, tavaszi-kabátot s His Master's Voice gramofont

és egy fiatal olasz mérnök feltalálta:

a drót-nélküli ölelkezést.

FEJ VAGY ÍRÁS

Fej vagy írás, — mormolta az öngyilkosjelölt és elővette utolsó egypengőjét.

Ha fej, — akkor utoljára megvacsorázom és beleugrok a Dunába, — ha írás, — akkor kötelet veszek és felakasztom magamat.

Az egypengős felrepült a levegőbe és az öngyilkosjelölt igyekezett megmagyarázni magának bizarr elhatározását.

Ha fej, — akkor a Dunába ugrom, mert fejetlenség van a földön, tehát hazudott a sors.

Az egyik országban tombol az anarchia, a másokban az emberek az utolsó csepp vérükig sorakoznak a nacionalizmus jelszavai alá.

Az egyik országban az arany unalmában, a föld alá vándorol,

a másokban évenként 2 millió ember pusztul el az éhségtől.

A nemzetek egy része, tagja a Népszövetségnek és fegyverkezik, a másik része nem tagja és háborút visel.

Az emberiség gonosz és halálra van ítélve!

Mire való benne tehát az emberi fej, amely annyi ezer év alatt nem tudta megérteni a szeretet gondolatát, — mint rágásra.

Ha fej — megvacsorázom és a Dunába ugrok.

Az egypengős elérte az emelkedés csúcspontját és ettől kezdve zuhanni kezdett.

Ha írás, akkor felakasztom magamat, mert mit mond az írás?

Az írás azt mondja: ne lopj, ne csalj, ne ölj!

és az emberek lopnak, csalnak és ölnek.

(itt egy pillanatra megakadtak a gondolatai)

Vajjon mi lett volna akkor, ha az írás azt mondja: lopj, csalj, ölj!

Világossá vált előtte, hogy a szeretetteljes együttélésben,

az emberiség már régen degenerálódott volna, — mert éppen azok a tettek és gondolatok vitték előre az emberi kultúrát,

-----amelyek a lopást, csalást és gyilkolást szentesítették!

Ha írás, — akkor felakasztom magamat, mert meghazudtoltatik az írás.

Fej vagy írás, — mormolta az öngyilkosjelölt és utolsó egypengőse beleesett a kanálisba.

Nem akasztotta fel magát, mert nem volt pénze kötélre és nem tágitva az elhatározásától, nem ugrott a Dunába, minthogy nem tudott utoljára megvacsorázni.

Igy hát éhenhalt szegény, mint minden ember, akinek elvei vannak és ragaszkodik azokhoz.

T A R T A L O M:

Vándor vagyok	3
Felhőlovaglás	5
Mi, az ábécé huszonöt betűje	6
Kulcsvers	7
Nagykereskedés	8
Filozófiai mélységű költemény	9
Az érem	10
Jazzhimnusz	11
10.000.001-ik szerelmes vers prózában	12
Tízparancsolat	14
Családi jellegű	15
Gyermekgyilkosság	16
Gépies ima	17
Kör	18
A magvető	19
Lényegében átdolgozott kiadás	20
100 kilométeren felüli sebesség	21
Fej vagy írás	22

OSZK

SPATZ HENRIK
könyvnyomdája
Kertész-u. 21

